

UDC: 615.33.035.3:338.1:330.56

UTILIZAREA ANTIBIOTICELOR ÎN ȚĂRILE CU VENITURI MEDII ȘI MICI: CARACTERISTICI ȘI TENDINȚE

Doina Macari, Corina Scutari, Alina Ferdohleb, Mihail Todiraș

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Republica Moldova

Rezumat

Introducere. În ultimele decenii, utilizarea antibioticelor în țările cu venituri medii și mici (LMIC) a crescut într-un ritm alarmant, generând îngrijorări semnificative în ceea ce privește rezistența antimicrobiană (AMR). Conform Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), AMR reprezintă o amenințare globală, LMIC fiind cele mai vulnerabile din cauza contextului socio-economic și a infrastructurii de sănătate deficitară. Factori precum accesibilitatea, practicile de prescripție și reglementările existente influențează semnificativ utilizarea antibioticelor în aceste regiuni.

Material și metode. Au fost analizate publicațiile științifice în acces deschis din baza de date PubMed și Google Academic din ultimul an, utilizând cuvintele cheie „antibiotice”, „țări cu venituri medii și mici”, „rezistență antimicrobiană”.

Rezultate. Datele disponibile indică o creștere de 114% a consumului de antibiotice în LMIC între 2000 și 2015, în comparație cu o tendință globală de 65%. Antibioticele incluse în categoria „Watch” a OMS au avut o creștere de 164% în LMIC, subliniind riscurile asociate utilizării excesive a acestora. Lucrătorii informal din domeniul sănătății, care constituie un segment semnificativ al furnizorilor de servicii medicale în LMIC, au tendința de a prescrie antibiotice fără supravegherea unui specialist. De exemplu, în India, 55% dintre furnizorii de servicii de sănătate sunt informali, iar în Bangladesh, acest procent atinge 96% în mediul rural. Această situație evidențiază necesitatea integrării acestor lucrători în sistemele de sănătate formale. Implementarea reglementărilor stricte în anumite țări, alături de campanii de conștientizare, a condus la o scădere semnificativă a vânzărilor de antibiotice. Utilizarea testelor de diagnostic la punctul de îngrijire (POC) a demonstrat un potențial considerabil în reducerea utilizării inadecvate a antibioticelor. Programele de stewardship antimicrobiană s-au dovedit eficiente în restrângerea consumului inadecvat. Analiza sugerează că intervențiile care combină educația, feedback-ul și reglementările sunt cele mai eficiente. De asemenea, extinderea programelor de vaccinare a demonstrat o corelație directă cu diminuarea utilizării antibioticelor, vaccinurile, cum ar fi cele împotriva *Streptococcus pneumoniae*, contribuind semnificativ la reducerea cazurilor de infecții care necesită tratament cu antibiotice.

Concluzii. Rezultatele acestei analize subliniază complexitatea problemei utilizării excesive a antibioticelor în LMIC și indică necesitatea unor intervenții integrate. O abordare cuprinzătoare care să includă: reglementări stricte, dezvoltarea și implementarea Planurilor Naționale de Acțiune (NAP-uri) care să includă o abordare „One Health”, colaborare cu sectorul privat, creșterea finanțării pentru infrastructură și educația continuă pentru profesioniștii din sănătate, integrarea lucrătorilor informali în sistemele de sănătate, implementarea testelor POC, programelor de vaccinare, toate acestea sunt esențiale pentru a combate AMR și a promova utilizarea rațională a antibioticelor.

Cuvinte-cheie: antibiotice, țările cu venituri medii și mici, rezistență antimicrobiană